

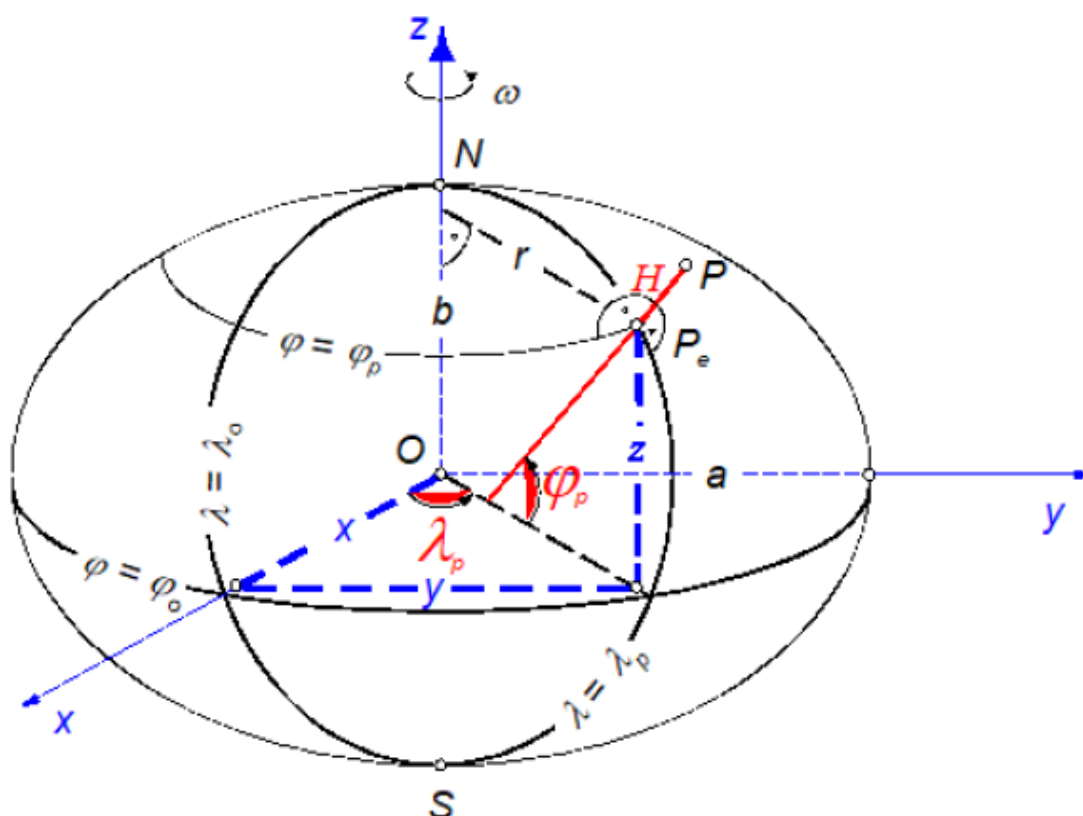
Wybrane Zagadnienia Geodezji Wyzszej

Cwiczenie 1: UKŁADY WSPÓŁRZĘDNYCH NA ELIPSOIDZIE

Daniil Halubtsou (317396) grupa №1

1. Wstęp Teoretyczny:

1) Układ współrzędnych geodezyjnych - φ , λ , h

φ – szerokość geodezyjna (kąt jaki tworzy prostą normalną do elipsoidy przechodząca przez punkt P z płaszczyzną równika) (kąty)

λ – długość geodezyjna (kąt między początkową płaszczyzną południkową punktu P) (kąty)

h – wysokość geometryczna (elipsoidalna) odległość mierzona wzdłuż prostej normalnej od powierzchni elipsoidy do punktu P na powierzchni Ziemi (metry)

----Najpierw pobieramy dane (współrzędne φ, λ, h) samolotu i ustawiamy φ, λ, h lotniska ----

2) Przerobienie danych (współrzędne φ, λ, h) na x, y, z:

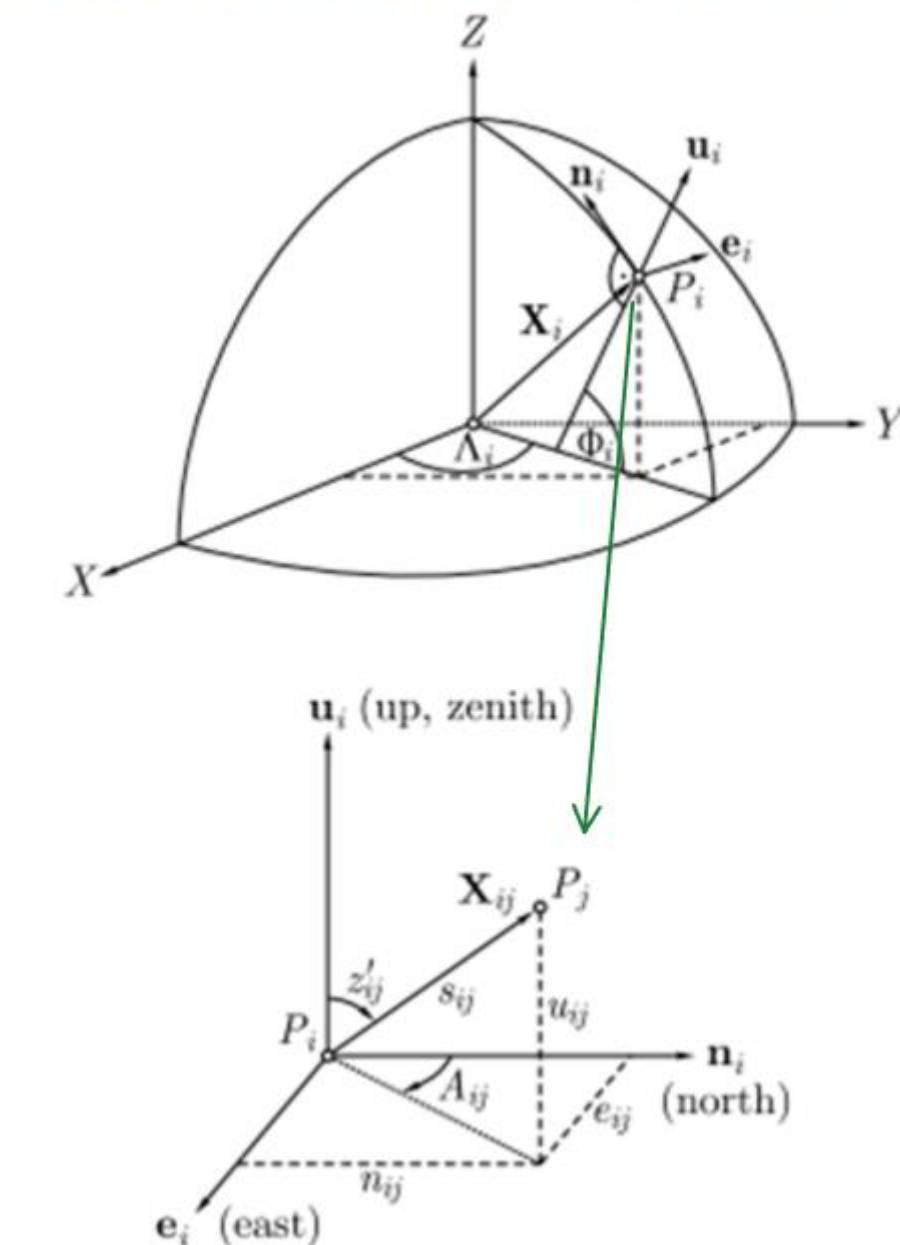
$$x = (N + h) \cos \varphi \cdot \cos \lambda$$

$$y = (N + h) \cos \varphi \cdot \sin \lambda$$

$$z = [N(1 - e^2) + h] \sin \varphi$$

to przeliczenie jest bardzo (tak sobie, niedokładnie/skomplikowane), t.k. trzeba użyć metody Hirvonena (ważna kolejność obliczenia)

3) Układ **neu** :

Układ związany z prostą, przechodzącą przez nas (gdzie znajduje się instrument z geodetami)

u – trochę idzie z prostą normalną do kierunku Z

n – oznacza krawędź przecięcia płaszczyzny horyzontu z płaszczyzną południka lokalnego

e – leży w płaszczyźnie horyzontu i jest skierowany zgodnie z ruchem wskazówek zegara w kierunku osi n

$$x_{ij} = \begin{bmatrix} n_{ij} \\ e_{ij} \\ u_{ij} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\sin\Phi \cos\Lambda & -\sin\Lambda & \cos\Phi \cos\Lambda \\ -\sin\Phi \sin\Lambda & \cos\Lambda & \cos\Phi \sin\Lambda \\ \cos\Phi & 0 & \sin\Phi \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} \Delta X_{ij} \\ \Delta Y_{ij} \\ \Delta Z_{ij} \end{bmatrix}$$

-Do macierzy obrotu wstawiamy współrzędne punktu obserwacyjnego

Za pomocą **neu** możemy obliczyć „azymut”, „odległość skośną” i z dopomocu formuł :

$$\tan A_{ij} = \frac{e_{ij}}{n_{ij}} \quad s_{ij} = \sqrt{n_{ij}^2 + e_{ij}^2 + u_{ij}^2}$$

$$\cos z = \frac{u_{ij}}{\sqrt{n_{ij}^2 + e_{ij}^2 + u_{ij}^2}}$$

Wynik:

